

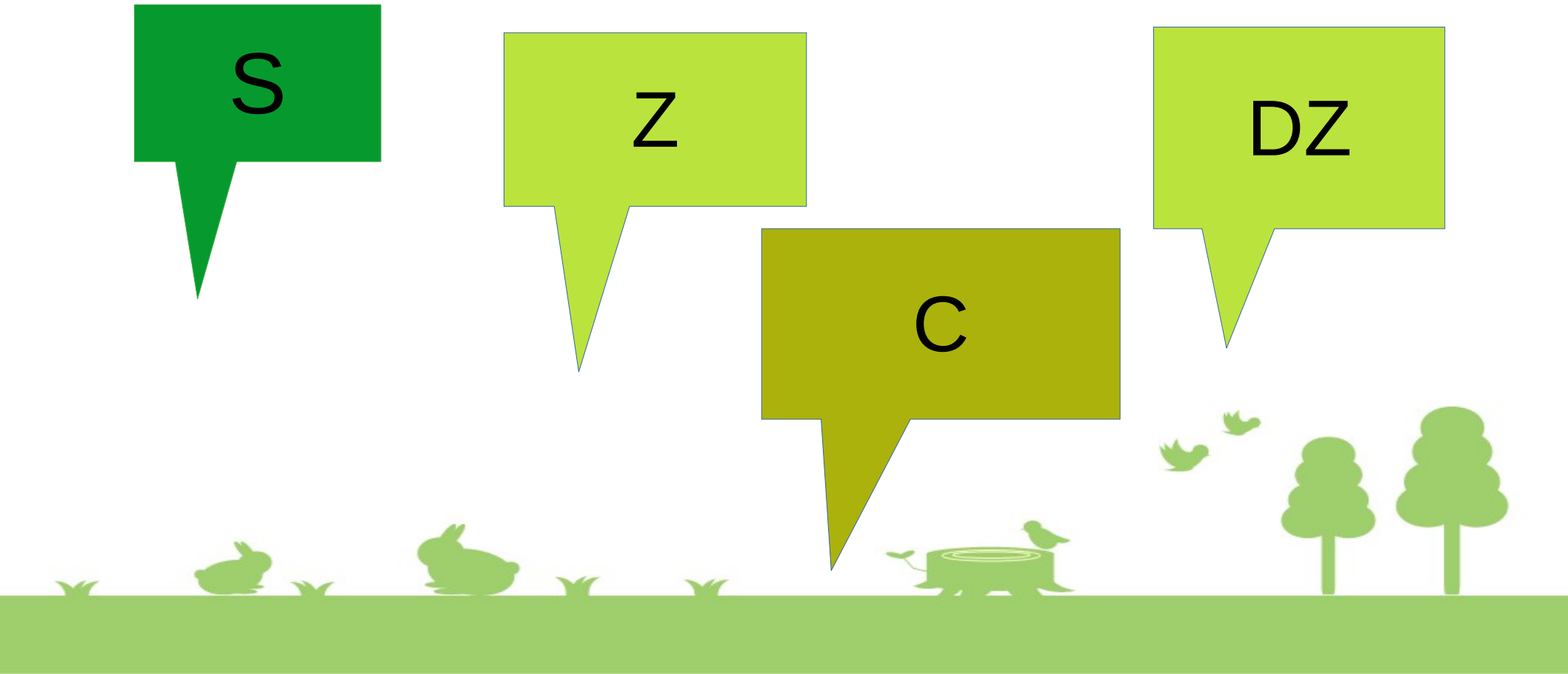
GŁOSKI SYCZĄCE

S

Z

DZ

C

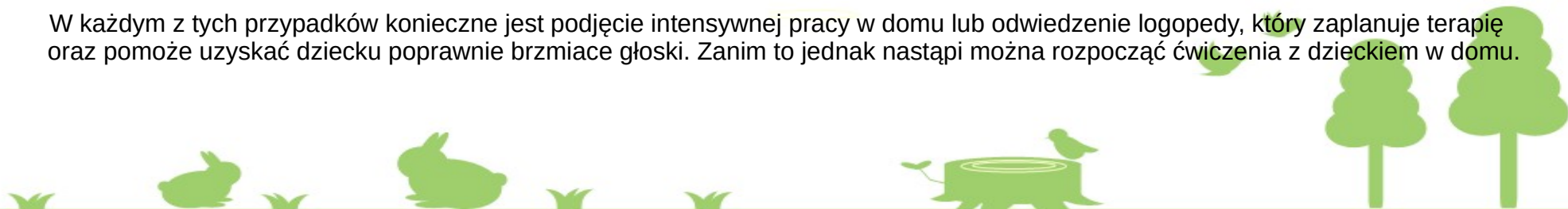

Okolo 3-go roku życia zaczynają się pojawiać głoski syczące

NA CO NALEŻY WTEDY ZWRÓCIĆ UWAGĘ?

- pomimo skończonych 3 lat, dziecko uparcie zmiękcza wyrazy („plosię”-proszę)
- wypowiada wprawdzie głoski syczące, ale podczas mówienia wkłada język między zęby (seplenienie międzyzębowe)
 - pomija głoski w wyrazie i nie realizuje ich przez to wcale
 - zastępuje je innymi głoskami
 - głoski brzmią inaczej, nieczysto

W każdym z tych przypadków konieczne jest podjęcie intensywnej pracy w domu lub odwiedzenie logopedy, który zaplanuje terapię oraz pomoże uzyskać dziecku poprawnie brzmiące głoski. Zanim to jednak nastąpi można rozpocząć ćwiczenia z dzieckiem w domu.

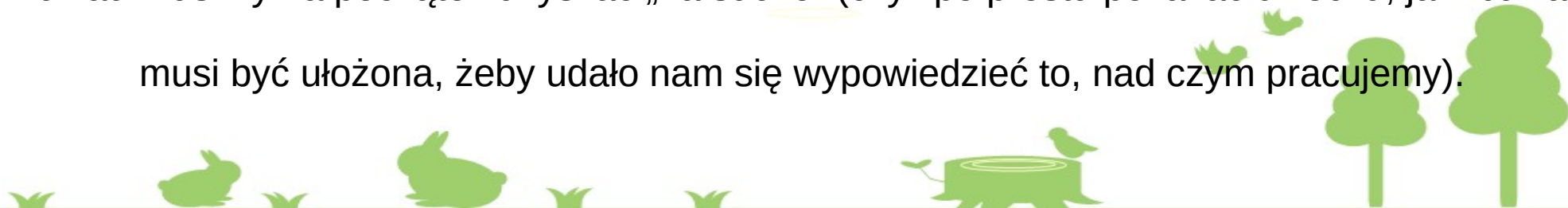

Jak prawidłowo wymawiać głoski syczące czyli s, z, c, dz ?

Podczas artykulacji głosek syczących, język spoczywa na dole jamy ustnej, jego czubek
lekko

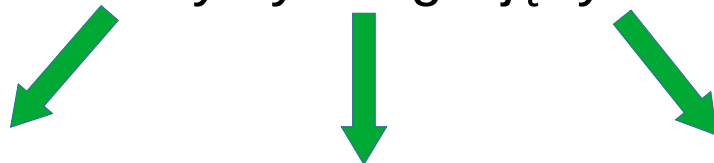
przylega do dolnych ząbków, a boki są lekko uniesione. Wargi są rozciągnięte, jak podczas
mówienia samogłoski „iiiiiii”. Należy również pamiętać, że ząbki są delikatnie złączone. I
taki

układ musimy na początek uzyskać „na sucho” (czyli po prostu pokazać dziecku, jak buzia
musi być ułożona, żeby udało nam się wypowiedzieć to, nad czym pracujemy).

Aby nauczyć się pięknie mówić konieczna jest właściwa sprawność narządów mowy, a więc:

Ćwiczymy wargi i język

Uśmiech i ryjek – naprzemiennie wypowiadamy samogłoski [u](mocno ściągamy wargi) oraz [i](szeroko rozciągamy usta):
u-i-u-i-u-i-u-i...raz szybciej raz wolniej

Wesoło-smutno- pokazujemy w szerokim uśmiechu wszystkie złączone razem ząbki i zakrywamy je naprzemiennie ustami.

- układanie ust do uśmiechu i powrót do pozycji neutralnej

- wydawanie odgłosów z rozciągniętymi kącikami ust:

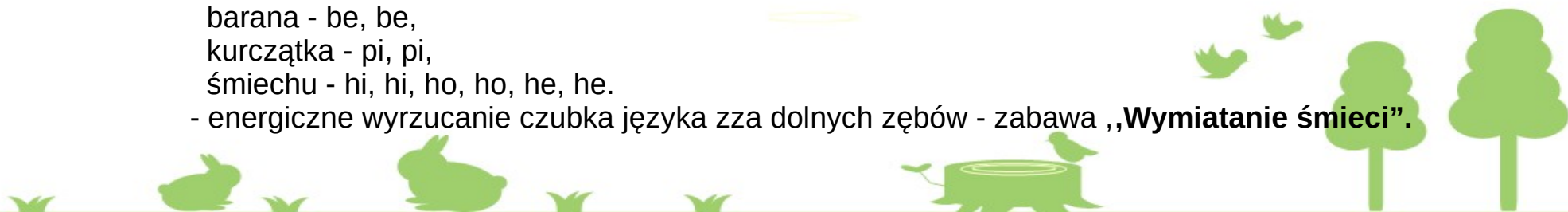
kozy - me, me,

barana - be, be,

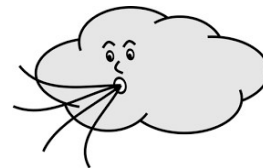
kurczątko - pi, pi,

śmiechu - hi, hi, ho, ho, he, he.

- energiczne wyrzucanie czubka języka zza dolnych zębów - zabawa „**Wymiatanie śmieci**”.

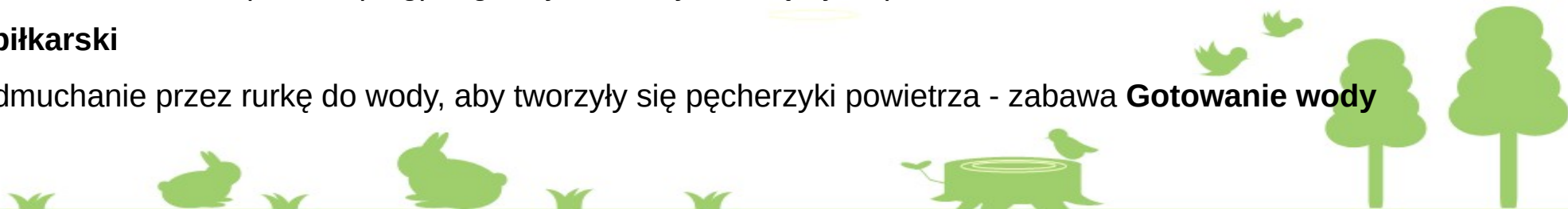

ĆWICZYMY ODDECH

Bardzo ważne dla prawidłowej artykulacji głosek syczących są ćwiczenia oddechowe. Język przy wydmuchiwaniu powietrza układa się tak jak podczas wymowy s, z, c i dz.

- dmuchanie na papierowe ozdoby zawieszone na nitkach o różnej długości ponad głową dziecka
- dmuchanie na papierowe kulki po wytyczonej trasie narysowanej na kartce - zabawa **Wyścigi samochodowe**
- przedmuchiwanie piłeczki pingpongowej do osoby siedzącej na przeciwko - zabawa **Mecz piłkarski**
- dmuchanie przez rurkę do wody, aby tworzyły się pęcherzyki powietrza - zabawa **Gotowanie wody**

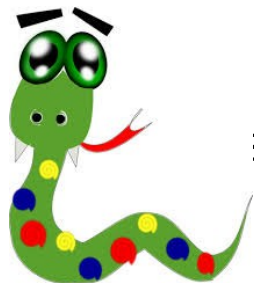

- próby gwizdania
- zdmuchiwanie lekkiego przedmiotu z ręki, np. piórka, kłęбка waty, papierowej kulki
- dmuchanie na piórko, aby unosiło się ponad głową osoby ćwiczącej
- dmuchanie na wiatraczek
- dmuchanie na płomień świecy w odległości niepozwalającej zdmuchnąć płomyka, lecz wyginać go pod wpływem dmuchania - zabawa **Tańczący płomyczek.**

Zaczynamy od głoski **S**

Przypominamy dziecku jak ułożyć buzię i zachęcamy by syczało jak wąż, cicho potem coraz głośniej, jak najdłużej potrafi. Pamiętamy by zwrócić uwagę na język, który powinien znajdować się za dolnymi ząbkami, wewnątrz jamy ustnej.

[illegible]

Przechodzimy do głoski Z

Głoska [z], różni się od poprzedniej tylko tym, że jest dźwięczna.

Próbujemy ją więc wymówić tak jak [s], ale pokazujemy dziecku dźwięczność.

Można położyć dłoń dziecka na swojej krtani – poczuje ono wtedy wibrację, a następnie spróbuje powtórzyć.

Po opanowaniu S i Z kolej na C

Jeśli dwie wcześniejsze głoski udaje się dziecku ładnie wymówić, to z kolejna z tego szeregu czyli C nie powinna sprawiać kłopotów. Jeśli jednak się one pojawią, to można powoli, a potem coraz szybciej wypowiadać połączenie: ts, ts, t s, ts – w „magiczny” sposób usłyszemy **C**

Ostatnia głoska szeregu syczącego to DZ

Można ją w łatwy sposób uzyskać lub „podszlifować”,
wypowiadając naprzemiennie i coraz szybciej głoski [d]– [z].

Dzyń, dzyń dzyń

Rozpoczynamy trening

Jeśli dziecko potrafi wymówić prawidłowo wszystkie cztery głoski syczące to wspaniale 😊

Następny krok to **trening** poprawnej artykulacji, który pozwoli zautomatyzować prawidłową wymowę.

SYLABY

- Powtarzamy po kolei:

SA SO SU SE SY / ASA OSO USU ESE YSY / AS OS
US ES YS

ZA ZO ZU ZE ZY / AZA OZO UZU EZE YZY /

CA CO CU CE CY / ACA OCO UCU ECE YCY / AC
OC UC EC YC

DZA DZO DZU DZE DZY / ADZA ODZO UDZU EDZE
YDZY

Wyrazy

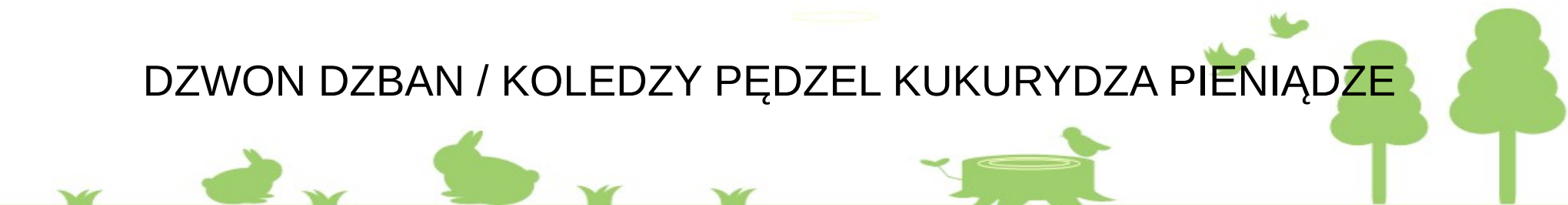
głoska na początku, w środku i na końcu

SOK SOWA SALA / KOSA LOSY MISA / BUS LOS LIS

ZEGAR ZUPA ZENЕК / WAZA KOZA PYZY

CEBULA CUD CEGŁA / KOCYK OWCE PLACEK / NOC PAJAC PIEC

DZWON DZBAN / KOLEDZY PĘDZEL KUKURYDZA PIENIĄDZE

Zdania

Przykładowe zdania

SPRYTNY LIS SPOTKAŁ WESOŁĄ SOWĘ.

KOLEDZY CELINY JEDZĄ PLACEK Z OWOCAMI.

WIERSZYKI

Do utrwalania poprawnej wymowy można na końcowym etapie wykorzystać wierszyki, w których występuje dana głoska.

Np. takie

ZDROWE ZĘBY ZOSIA MA BO ZĘBY SVOJE DBA

ZEGAR ZOSI DAJE ZNAK:

ZĄBKI UMYJ, ZYG ZYG- ZAG!

ALE DZISIAJ ZOSIA MAŁA TYCH WSKAZÓWEK NIE SŁUCHAŁA

ZAMEK Z KLOCKÓW ZBUDOWAŁA

ZĄBKÓW UMYĆ ZAPOMNIAŁA.

Sos na sukience Sylwii,
na spodniach Staszka sok
a ser pod stołem leży!
I kto to zrobił?
SMOK!

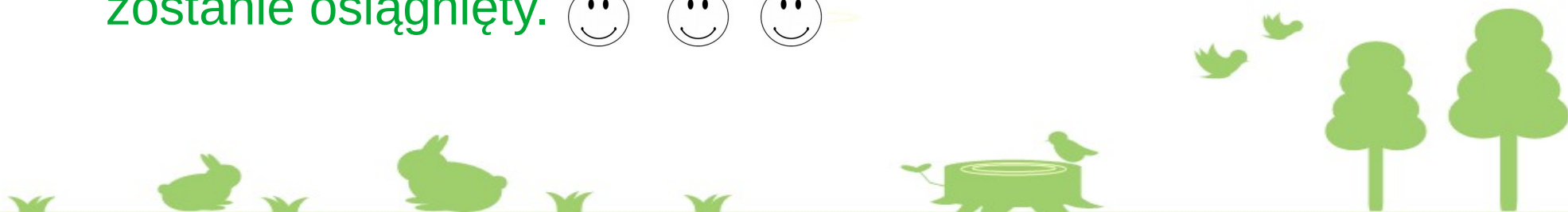
W ZACZAROWANYM ZAMKU
ZŁOŚLIWY ZAJĄC SIĘ ZJAWIŁ
ZEPSUŁ ZUZI ZABAWKI
ZŁOTY ZEGAR PRZESTAWIŁ
KRÓL ZYGMUNT BYŁ NA ZAJĄCA
BARDZO ZDENERWOWANY,
A MOŻE ZŁOŚLIWY ZWIERZAK TEŻ BYŁ ZACZAROWANY?

Wierszyki można czytać wspólnie z dzieckiem, które może powtarzać wyraz lub frazę po dorosłym.

Godne polecenia są tu znane powszechnie wiersze Juliana Tuwima, Jana Brzechwy czy innych autorów poezji dziecięcej.

Na koniec trzeba się uzbroić w cierpliwość i systematycznie trenować a sukces w postaci pięknej wymowy na pewno zostanie osiągnięty. 😊 😊 😊

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Opracowała: EwaToporowska